

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา แบบภาคตัดขวาง (Cross sectional Study) ใช้แบบทดสอบความรู้ และแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ศึกษาคือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด นครศรีธรรมราช โดยสุ่มตัวอย่างจากองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 165 แห่ง ซึ่งมีสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2,966 คน (กลุ่มสนับสนุนการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด นครศรีธรรมราช เอกสารอัดสำเนา : ไม่มีเลขหน้า) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling) โดยประมาณจำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ โดยใช้สูตรคำนวณตัวอย่างของ Taro Yamane (ประคอง กรรณสูตร 2541 : 10 ; อ้างอิงมาจาก Yamane 1970 : 580-581) ได้จำนวน ตัวอย่างขั้นต่ำ จำนวน

$$\begin{aligned}n &= \frac{N}{1 + Ne^2} \\ &= 2,966 / 1 + 2,966(.05)^2 \\ &= 2,966 / 8.415 \\ &= 352\end{aligned}$$

ขั้นที่ 1 กำหนดอำเภอเป็นกลุ่มตามเขตพื้นที่การบริหารงานสาธารณสุข (โซน)แต่ละ เขตพื้นที่ประกอบด้วยอำเภอที่มีลักษณะทางภูมิศาสตร์คล้ายคลึงกันจำนวน 5 เขตพื้นที่ ซึ่งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราชได้กำหนดไว้ ดังนี้

เขตพื้นที่ที่ 1 ประกอบด้วย อำเภอขนอม สิชล ท่าศาลา และกิ่งอำเภอนบพิตำ

เขตพื้นที่ที่ 2 ประกอบด้วย อำเภอปากพนัง เชียรใหญ่ หัวไทร ชะอวด และอำเภอ เจริญพระเกียรติ

เขตพื้นที่ ที่ 3 ประกอบด้วย อำเภอทุ่งสง ทุ่งใหญ่ บางขัน ร่อนพิบูลย์ จุฬาภรณ์ และ

อำเภอนาบอน

เขตพื้นที่ที่ 4 ประกอบด้วย อำเภอฉวาง พิปูน ถ้ำพรรณรา และกิ่งอำเภอช้างกลาง

เขตพื้นที่ที่ 5 ประกอบด้วย อำเภอเมือง พระพรหม ลานสกา และอำเภอพรหมคีรี

ขั้นที่ 2 สุ่มตัวอย่างอำเภอด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากแบบไม่คืนที่ (Sampling Without Replacement) เขตพื้นที่ละ 1 อำเภอ ได้อำเภอตัวอย่างดังนี้

เขตพื้นที่ที่ 1 ได้อำเภอสิชล ,เขตพื้นที่ที่ 2 ได้ อำเภอเชียรใหญ่, เขตพื้นที่ 3 ได้อำเภอทุ่งสง, เขตพื้นที่ 4 ได้อำเภอฉวาง และเขตพื้นที่ 5 ได้อำเภอเมือง

ขั้นที่ 3 สุ่มตัวอย่างตำบลด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากแบบไม่คืนที่(Sampling Without Replacement) อำเภอละ 4 ตำบล ได้องค์การบริหารส่วนตำบลตัวอย่างดังนี้

อำเภอสิชล : องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งไเส, เขาน้อย,เสาเกา ,เปลิยน

อำเภอเชียรใหญ่ : องค์การบริหารส่วนตำบลเชียรใหญ่,แม่เจ้าอยู่หัว,ท้องลำเจียก, การะเกด

อำเภอทุ่งสง : องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงส์,ถ้ำใหญ่,นาไม้ไผ่,ควนกรด

อำเภอฉวาง : องค์การบริหารส่วนตำบลไสหร้า,ไม้เรียง, ละอาย, นาเว

อำเภอเมือง : องค์การบริหารส่วนตำบล ท่าเรือ ,บางจาก, ท่าซัก, โพธิ์เสด็จ

ศึกษาจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในตำบลตัวอย่างทุกคน ทั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและกรรมการบริหาร จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 450 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการศึกษาเอกสารจาก พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 คู่มือพนักงานตำบล และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เอกสารวิชาการเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก ซึ่งสร้างเครื่องมือขึ้น 2 ชุด ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบความรู้(Test) ประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยลักษณะประชากร ของประชากรที่ศึกษา มีข้อความให้เลือกตอบ และเติมคำ มีจำนวน 16 ข้อ มี 16 ตัวแปร ได้แก่

- เพศ
- อายุ
- สถานภาพสมรส
- อาชีพ
- ระดับการศึกษา
- ตำแหน่งทางสังคมอย่างอื่นนอกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- ตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล
- ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง
- ระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล
- รายได้
- การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก
- ประสบการณ์ในการเข้าร่วม อบรม/ประชุมเกี่ยวกับ โรค ไข้เลือดออก
- การรับทราบแผนงาน/โครงการป้องกันและควบคุม โรค ไข้เลือดออกในหมู่บ้าน
- ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมในการป้องกันและควบคุม โรค ไข้เลือดออก
- ประสบการณ์ในการป่วยเป็น โรค ไข้เลือดออกของบุคคลในครอบครัว
- ประสบการณ์ในการป่วยเป็น โรค ไข้เลือดออกของญาติพี่น้องและเพื่อนบ้าน

ตัวแปรอายุ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง เป็นมาตรวัดในระดับอัตราส่วน (Ratio Scale) เพศ สถานภาพสมรส อาชีพ ตำแหน่งทางสังคมนอกจากเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตำแหน่งในปัจจุบัน การรับรู้ข่าวสารเรื่องโรค ไข้เลือดออก ประสบการณ์ในการเข้าร่วม อบรม/ประชุมเกี่ยวกับ โรค ไข้เลือดออก ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมในการป้องกันและควบคุม โรค ไข้เลือดออก การรับทราบแผนงาน/โครงการป้องกันและควบคุม โรค ไข้เลือดออกในหมู่บ้าน ประสบการณ์การป่วยของบุคคลในครอบครัว ประสบการณ์ในการป่วยเป็น โรค ไข้เลือดออกของญาติพี่น้องและเพื่อนบ้าน เป็นมาตรวัดในระดับนามบัญญัติ (Nominal Scale) ระดับการศึกษา ระดับชั้นของ อบต. รายได้ เป็นมาตรวัดในระดับเรียงอันดับ (Ordinal Scale) ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง เป็นมาตรวัดในระดับอัตราส่วน (Ratio Scale) ให้ผู้ตอบเลือกตอบจากคำตอบที่กำหนดให้ เท่านั้นเป็นข้อคำถามแบบปลายเปิดให้ตอบลงในช่องว่าง

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เรื่องโรค ไข้เลือดออก ความรุนแรงของโรค การดูแลรักษาผู้ป่วย วงจรชีวิตและชีวนิสัยของยุงลาย และการป้องกัน ควบคุมทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ ยุงลาย และความรู้ในบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการป้องกันและควบคุมโรค

ไข้เลือดออก จำนวน 53 ข้อ คะแนนเต็ม 53 คะแนน ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบไข้ ไม่ไข้
ประกอบด้วย

ความรู้เรื่อง เชื้อสาเหตุของโรค วิธีการติดต่อ

อาการของโรค

จำนวน 6 ข้อ (ข้อ 1 – 6)

ความรู้เรื่อง ความรุนแรงของโรค

จำนวน 3 ข้อ (ข้อ 7 – 9)

ความรู้เรื่อง การดูแลรักษาผู้ป่วย

จำนวน 6 ข้อ (ข้อ 10 – 14)

ความรู้เรื่องวงจรชีวิตและชีวนิสัยของยุงลาย

จำนวน 10 ข้อ (ข้อ 15 – 23)

ความรู้เรื่องการป้องกัน ควบคุมทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย

จำนวน 16 ข้อ (ข้อ 24 – 39)

ความรู้ในบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการป้องกันและ

ควบคุมโรคไข้เลือดออก

จำนวน 14 ข้อ (ข้อ 40 – 53)

ข้อคำถามที่ตอบ ไข้ จำนวน 39 ข้อคือ ข้อที่ 1,3,6,7,8,9,11,12,14,15,16,17,19,20,23

,25,27,28,30,31,32,33,34,35,36,37,39,40,41,42,43,45,46,48,49,50,51,52,53

ข้อคำถามที่ตอบไม่ไข้ จำนวน 14 ข้อ คือ ข้อที่ 2,4,5,10,13,18,21,22,24,26,29,38,44,47

2. แบบสอบถาม(Questionnaires) ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ต่อเนื่องจากแบบทดสอบ

ผู้วิจัยต้องการถามเกี่ยวกับทัศนคติ บทบาท และข้อเสนอแนะปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน
ป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกประกอบด้วย

ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติในการป้องกัน ควบคุมโรคไข้เลือดออก และ

ทัศนคติต่อบทบาทในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน
ตำบล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม จำนวน 35 ข้อ คะแนนเต็ม 175 คะแนน ช่วงคะแนน
อยู่ระหว่าง 35 – 175 คะแนน เป็นคำถามแบบปลายปิด วัดในระดับอันตรภาค (Interval Scale) มี
คำตอบให้เลือก 5 คำตอบ ซึ่งกำหนดคะแนนในการตอบคำถามดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์,
2537 : 160-161) คือ เห็นด้วยอย่างมาก เห็นด้วย ไม่แน่ใจหรือเฉยๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย
อย่างมาก โดยวิธีประเมินค่าคำตอบโดยใช้ Likert's Scale

ข้อความที่เป็นบวก	ข้อความที่เป็นลบ	คะแนน
เห็นด้วยอย่างมาก	ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	5
เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ หรือเฉยๆ	ไม่แน่ใจหรือเฉยๆ	3
ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยอย่างมาก	1

ประกอบด้วย

ด้านโอกาสเสี่ยงต่อการป่วยเป็นโรคไข้เลือดออก	จำนวน 7 ข้อ (ข้อที่ 1 – 7)
ด้านความรุนแรงของโรคไข้เลือดออก	จำนวน 5 ข้อ (ข้อที่ 8 – 12)
ด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	จำนวน 7 ข้อ (ข้อที่ 13 – 19)
ด้านการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงพาหะ	จำนวน 6 ข้อ (ข้อที่ 20 – 25)
ด้านทัศนคติต่อบทบาทในการป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออก	จำนวน 10 ข้อ (ข้อที่ 26 – 35)

ข้อความที่เป็นบวก จำนวน 19 ข้อ คือข้อที่ 1,3,4,9,10,12,13,14,19,21,22,25,26,27,
28,30,33,34,35

ข้อความที่เป็นลบ จำนวน 16 ข้อ คือ ข้อที่ 2,5,6,7,8,11,15,16,17,18,20,23,24,29,31,32

ตอนที่ 4 บทบาทในการป้องกัน และควบคุมโรคไข้เลือดออกของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม จำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 40 คะแนนเป็นคำถามปลายปิด แบบให้เลือกตอบมีคะแนนอยู่ระหว่าง 0 - 40 โดยบทบาทที่ปฏิบัติวัดระดับความเข้มข้นในการปฏิบัติ เป็น 3 ระดับ คือ ไม่ได้ปฏิบัติ สนับสนุนผู้อื่นหรือ ปฏิบัติร่วมกับผู้อื่น และปฏิบัติเอง ประกอบด้วยข้อคำถาม แบ่งเป็นด้านต่างๆ จำนวน 4 ด้าน คือ

ด้านการค้นหาปัญหา การเสนอแผนงาน/โครงการ	จำนวน 6 ข้อ (ข้อที่ 1 – 6)
ด้านการประสานงาน สนับสนุนกิจกรรมป้องกันและ ควบคุมโรคไข้เลือดออก	จำนวน 5 ข้อ (ข้อที่ 7 – 11)
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมการป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออก	จำนวน 6 ข้อ (ข้อที่ 12 – 17)
ด้านการติดตามประเมินผลการป้องกันและควบคุม โรคไข้เลือดออก	จำนวน 3 ข้อ (ข้อที่ 18 – 20)

โดยกำหนดคะแนนในการตอบคำถามดังนี้ คือ

ไม่ปฏิบัติเลย	ได้ 0 คะแนน
สนับสนุนผู้อื่นหรือ ปฏิบัติร่วมกับผู้อื่น	ได้ 1 คะแนน
ปฏิบัติเอง	ได้ 2 คะแนน

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้
เลือดออก เป็นคำถามแบบปลายเปิด

การวัดตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบด้วย

1. ปัจจัยลักษณะทางประชากรในการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการ

วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน จะต้องมีการวัดไม่ต่ำกว่าระดับช่วงสเกล (Interval Scale) ถ้าไม่ถึงระดับช่วงสเกลจะต้องเปลี่ยนแปลงให้อยู่ในรูปที่อนุโลมได้ คือให้เป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) โดยกำหนดค่าที่ต้องการเป็นกลุ่มอ้างอิงให้เท่ากับ 1 และค่าที่ไม่ต้องการให้เป็นเท่ากับ 0 ดังนั้น การวัดตัวแปรอิสระที่มีระดับต่ำกว่าช่วงสเกลจึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้อยู่ในรูปที่อนุโลมได้ (เพ็ญแข แสงแก้ว 2540 : 13-25) ดังต่อไปนี้

1.) เพศ พิจารณาจาก 2 กลุ่ม กำหนดค่าของตัวแปรหุ่นดังนี้

เพศชาย	มีค่าเป็น 1
เพศหญิง	มีค่าเป็น 0

ระดับการวัดตัวแปรเพศเป็นระดับ Nominal scale เมื่อวิเคราะห์ต้องปรับให้เป็นตัวแปรหุ่น และใช้เพศชายเป็นกลุ่มอ้างอิง

2.) อายุ พิจารณาจากอายุจริงของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งนับจำนวนเต็มเป็นปีระดับการวัดตัวแปรอายุเป็น ระดับ Interval scale

3.) สถานภาพสมรส พิจารณาจาก 2 กลุ่ม กำหนดค่าของตัวแปรในลักษณะของตัวแปรหุ่นดังนี้

คู่	มีค่าเป็น 1
โสด,ม่าย,แยก	มีค่าเป็น 0

ระดับการวัดตัวแปรสถานภาพสมรสเป็นระดับ Nominal scale เมื่อวิเคราะห์ ต้องปรับให้เป็นตัวแปรหุ่น และใช้สถานภาพสมรสคู่ เป็นกลุ่มอ้างอิง

4.) อาชีพหลัก พิจารณาจาก 3 กลุ่มกำหนดค่าของตัวแปรหุ่นดังนี้

ตัวแปร	สัญลักษณ์	
	Occ1	Occ2
เกษตรกรกรรม	1	0
ธุรกิจส่วนตัว	0	1
รับจ้าง	0	0

ระดับการวัดตัวแปรอาชีพเป็นระดับ Nominal Scale เมื่อวิเคราะห์ต้องปรับให้เป็นตัวแปรหุ่นและใช้อาชีพเกษตรกรกรรม และธุรกิจส่วนตัวเป็นกลุ่มอ้างอิง

5.)ระดับการศึกษา พิจารณาจาก 2 กลุ่ม กำหนดค่าของตัวแปรในลักษณะของตัวแปรหุ่นดังนี้

ระดับอนุปริญญาขึ้นไป มีค่าเป็น 1

ต่ำกว่าอนุปริญญา มีค่าเป็น 0

ระดับการวัดตัวแปรระดับการศึกษาเป็น ระดับ Ordinal scale เมื่อวิเคราะห์ ต้องปรับให้เป็นตัวแปรหุ่นและใช้การศึกษาระดับอนุปริญญาขึ้นไป เป็นกลุ่มอ้างอิง

6) หน้าที่ทางสังคมอย่างอื่นนอกจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตัวแปรตำแหน่งกรรมการกองทุนเป็นตัวแปรที่ผู้วิจัยไม่ได้กำหนดไว้ในแบบสอบถามซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบในตัวแปรที่กำหนดให้ระบุ พิจารณาจาก 3 กลุ่ม กำหนดค่าของตัวแปรในลักษณะของตัวแปรหุ่น ดังนี้

ตัวแปร	สัญลักษณ์		
	Social1	Social2	Social3
อาสาสมัครสาธารณสุข	1	0	0
กรรมการหมู่บ้าน	0	1	0
กรรมการกองทุนหมู่บ้าน	0	0	1
ไม่มีตำแหน่งทางสังคม	0	0	0

ระดับการวัดตัวแปรตำแหน่งทางสังคมเป็นระดับ Nominal Scale เมื่อวิเคราะห์ ต้องปรับให้เป็นตัวแปรหุ่นและใช้ตำแหน่ง อาสาสมัครสาธารณสุข กรรมการหมู่บ้าน และกรรมการกองทุน เป็นกลุ่มอ้างอิง

7) ตำแหน่งของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาจาก 2 กลุ่ม กำหนดค่าของตัวแปรในลักษณะตัวแปรหุ่น ดังนี้

ตำแหน่งทางด้านบริหาร มีค่าเป็น 1

ตำแหน่งสมาชิกสภาอย่างเดียว มีค่าเป็น 0

ระดับการวัดตัวแปรตำแหน่งเป็นระดับ Nominal Scale เมื่อวิเคราะห์ต้องปรับให้เป็นตัวแปรหุ่น โดยใช้ตำแหน่งทางด้านบริหารเป็นกลุ่มอ้างอิง

8) ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง พิจารณาจากระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งดังกล่าว ระดับการวัดตัวแปรเป็นระดับ Ratio Scale

9) รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน พิจารณาจากรายได้จริงที่ได้รับ ระดับการวัดตัวแปรรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน เป็น ระดับ Ordinal scale

ตัวแปร	สัญลักษณ์		
	revenue1	revenue2	revenue3

15,000บาทขึ้นไป	1	0	0
10,000 - 14,999บาท	0	1	0
5,000 - 9,999 บาท	0	0	1
น้อยกว่า 5,000บาท	0	0	0

ระดับการวัดตัวแปรตำแหน่งเป็นระดับ Ordinal Scale เมื่อวิเคราะห์ต้องปรับให้เป็นตัวแปรหุ่น โดยใช้ระดับรายได้ 15,000บาทขึ้นไป , 10,000 – 14,999 บาท และ 5,000 – 9,999 บาทเป็นกลุ่มอ้างอิง

10) ระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล ระดับการวัดตัวแปร ของระดับชั้นองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาเป็น 4 กลุ่ม กำหนดค่าของตัวแปรในลักษณะตัวแปรหุ่น เป็นดังนี้

ตัวแปร	สัญลักษณ์		
	Level1	Level 2	Level 3
ชั้น 2	1	0	0
ชั้น 3	0	1	0
ชั้น 4	0	0	1
ชั้น 5	0	0	0

ระดับการวัดตัวแปรระดับชั้น องค์การบริหารส่วนตำบลเป็น Ordinal Scale เมื่อวิเคราะห์ต้องปรับให้เป็นตัวแปรหุ่น โดยใช้ ระดับชั้น 2,3 และ 4 เป็นกลุ่มอ้างอิง

11) การรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาจาก 2 กลุ่ม กำหนดค่าของตัวแปรในลักษณะตัวแปรหุ่น ดังนี้

เคยได้รับ	มีค่าเป็น 1
ไม่เคย	มีค่าเป็น 0

ระดับการวัดตัวแปรการรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกเป็นระดับ Nominal Scale เมื่อวิเคราะห์ต้องปรับให้เป็นตัวแปรหุ่น โดยใช้การเคยได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกเป็น กลุ่มอ้างอิง

12) การได้เข้ารับการอบรม/ประชุมเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก พิจารณาจาก 2 กลุ่ม กำหนดค่าของตัวแปรในลักษณะตัวแปรหุ่น ดังนี้

เคยเข้ารับการอบรม/ประชุม	มีค่าเป็น 1
ไม่เคยเข้ารับการอบรม/ประชุม	มีค่าเป็น 0

ระดับการวัดตัวแปรการเคยเข้ารับการอบรม/ประชุมเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกเป็น
ระดับ Nominal Scale เมื่อวิเคราะห์ต้องปรับให้เป็นตัวแปรหุ่น โดยใช้การได้เคยเข้ารับการอบรม/
ประชุมเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกเป็นกลุ่มอ้างอิง

13) การทราบว่าในหมู่บ้าน/ชุมชนมีโครงการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก
พิจารณาจาก 2 กลุ่ม กำหนดค่าของตัวแปรในลักษณะตัวแปรหุ่น ดังนี้

รับทราบว่ามีการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก มีค่าเป็น 1

ไม่รับทราบว่ามีการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก มีค่าเป็น 0

ระดับการวัดตัวแปรการรับทราบการมีโครงการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก
ในหมู่บ้าน เป็นระดับ Nominal Scale เมื่อวิเคราะห์ต้องปรับให้เป็นตัวแปรหุ่น โดยใช้การรับทราบ
ว่ามีโครงการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในชุมชน เป็นกลุ่มอ้างอิง

14) การเคยเข้าร่วมกิจกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก พิจารณาจาก 2
กลุ่ม กำหนดค่าของตัวแปรในลักษณะตัวแปรหุ่น ดังนี้

เคยเข้าร่วมกิจกรรม มีค่าเป็น 1

ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม มีค่าเป็น 0

ระดับการวัดตัวแปรการเคยเข้าร่วมกิจกรรมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกเป็น
ระดับ Nominal Scale เมื่อวิเคราะห์ต้องปรับให้เป็นตัวแปรหุ่น โดยใช้การเคยเข้าร่วมกิจกรรมเป็น
กลุ่มอ้างอิง

15) ประสบการณ์ป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกของบุคคลในครอบครัว พิจารณาจาก 2
กลุ่ม กำหนดค่าของตัวแปรในลักษณะตัวแปรหุ่น ดังนี้

มีบุคคลในครอบครัวป่วย มีค่าเป็น 1

ไม่มีบุคคลในครอบครัวป่วย มีค่าเป็น 0

ระดับการวัดตัวแปรประสบการณ์ป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกของบุคคลในครอบครัว
เป็นระดับ Nominal Scale เมื่อวิเคราะห์ต้องปรับให้เป็นตัวแปรหุ่น โดยใช้การมีบุคคลในครอบครัว
ป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกเป็น กลุ่มอ้างอิง

16) ประสบการณ์การป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกของญาติพี่น้องหรือเพื่อนบ้าน พิจารณา
จาก 2 กลุ่ม กำหนดค่าของตัวแปรหุ่นดังนี้

มีญาติพี่น้อง/เพื่อนบ้านป่วย มีค่าเป็น 1

ไม่มีญาติพี่น้อง/เพื่อนบ้านป่วย มีค่าเป็น 0

2. ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก และบทบาทได้แก่

1) ความรู้ด้านสาเหตุของโรค การติดต่อ อาการของโรค	จำนวน 6 คะแนน
2) ความรู้เรื่องความรุนแรงของโรค	จำนวน 3 คะแนน
3) ความรู้เรื่องการดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วย	จำนวน 5 คะแนน
4) ความรู้เรื่องวงจรชีวิตและชีวนิสัยของยุงพาหะ	จำนวน 9 คะแนน
5) ความรู้เรื่อง การป้องกัน ควบคุมทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ ยุงพาหะ	จำนวน 16 คะแนน
6) ความรู้ในบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการป้องกันและ ควบคุมโรคไข้เลือดออก	จำนวน 14 คะแนน

ระดับการวัดความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออก และบทบาทเป็นระดับ Interval Scale

3. ทักษะคิดในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกและทัศนคติต่อบทบาทในการ
ป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับการวัด
ทัศนคติเป็นระดับ Interval Scale ซึ่งมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 1.00 – 5.00 คะแนน ในการแปลผล
คะแนนผู้วิจัยได้กำหนดระดับทัศนคติ โดยใช้เกณฑ์การตัดสินของเบสท์ ดังนี้

ระดับต่ำ	มีคะแนนอยู่ระหว่าง	1.00 – 2.33
ระดับปานกลาง	มีคะแนนอยู่ระหว่าง	2.34 – 3.67
ระดับสูง	มีคะแนนอยู่ระหว่าง	3.68 – 5.00

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัย
สร้างขึ้น ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเนื้อหา และความถูกต้องในแบบสอบถามแล้ว
นำไปปรับปรุงแก้ไขข้อความให้มีความสมบูรณ์ตรงกับกรอบแนวคิดที่ต้องการวัดหลังจากผ่านการ
ตรวจสอบแก้ไขแล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะประชากร
คล้ายกับประชากรที่จะศึกษากับ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครศรีธรรมราช
ที่ไม่ได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
ทุ่งปรัง อำเภอสิชต จำนวน 32 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก และค่าความเที่ยงเพื่อ
ปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง

วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Power of Discrimination) ด้วยเทคนิคการแบ่ง
กลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ ด้วยสถิติ Student's t – test โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป หรือ
มีค่า p – value น้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.05

การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม เพื่อหาค่าความเชื่อถือของแบบสอบถามรายหมวดโดยแบบสอบถามที่เป็นความรู้ในเรื่อง โรคไข้เลือดออก วงจรชีวิตและชีวนิสัยของยุงลาย การป้องกัน ควบคุมและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ผู้วิจัยใช้สูตร กูเดอร์ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.72 ส่วนแบบสอบถามที่วัดทัศนคติใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.78

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยประสานงานกับ ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตัวอย่างทุกตำบล ที่แจ้งวัตถุประสงค์ และรายละเอียดในการเก็บข้อมูล เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. แบบทดสอบความรู้ เกี่ยวกับโรค ไข้เลือดออก ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลลักษณะทางประชากรและข้อมูลแบบทดสอบความรู้ ดำเนินการโดยผู้ช่วยนักวิจัยซึ่งเป็นนักวิชาการของสถานีอนามัยในแต่ละตำบลเป็นผู้ดำเนินการสอบวัดความรู้ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 4 คน ซึ่งผู้ช่วยนักวิจัยดังกล่าวมีพื้นฐานการศึกษาในระดับปริญญาตรี และปริญญาโทผ่านการชี้แจงขั้นตอนในการเก็บข้อมูลจากผู้วิจัย โดยดำเนินการกระจายแบบทดสอบให้แก่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในวันประชุมสภาสมาชิกสามัญขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งและเก็บรวบรวมกลับคืนทันทีหลังจากทำแบบทดสอบเสร็จสิ้น ดำเนินการเก็บข้อมูลในช่วงการประชุมสามัญสามัญ ของสภาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (เดือน กุมภาพันธ์ – มีนาคม 2546)

2. แบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ต้องการวัดทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันโรค ไข้เลือดออกและบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออก ดำเนินการ โดยผู้ช่วยนักวิจัยซึ่งได้กระจายแบบสอบถามพร้อมกับแบบทดสอบความรู้ ซึ่งข้อมูลในส่วนนี้ ผู้ช่วยนักวิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมกลับคืนภายใน 3 วันนับจากวันที่แจกแบบสอบถาม ไปแล้ว และรวบรวมส่งกลับให้ผู้วิจัย

3. การรวบรวมแบบทดสอบ แบบสอบถาม โดยผู้ช่วยนักวิจัยเป็นผู้รวบรวม ตรวจสอบ

สอบความถูกต้องสมบูรณ์ ของแบบทดสอบ และแบบสอบถามก่อนรวบรวมส่งให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาจัดหมวดหมู่ ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน
ของข้อมูล

2. สร้างคู่มือลงรหัส

3. ลงรหัสในแบบสอบถามตามคู่มือลงรหัส

4. บันทึกข้อมูลลงรหัสแล้วนำไปประมวลผล ด้วยคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรม

สำเร็จรูปทางสถิติ

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยการคำนวณ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ

2. ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับโรค ไข้เลือดออก ความรุนแรงของโรค การดูแลรักษาผู้ป่วย

วงจรชีวิตและชีวนิสัยของยุงลาย การป้องกัน และควบคุมทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายและความรู้
ในบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตอบถูก 1 คะแนน ตอบผิด 0 คะแนน

ผู้วิจัยได้นำคะแนนมาจัดแบ่งระดับความรู้ ออกเป็น 3 ระดับ โดยนำคะแนนรวม

ทั้งหมด คะแนนรวมรายด้าน และคะแนนรายข้อมาหาค่าเฉลี่ย เพื่อกำหนดระดับความรู้ แล้วใช้
เกณฑ์การตัดสินของเบสต์ (Best 1977 : 174) ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{1-0}{3} = 0.33$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว จึงกำหนดระดับคะแนนความรู้ไว้ดังนี้

ความรู้ต่ำ มีคะแนนเฉลี่ย 0 – 0.33

ความรู้ปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 0.34 – 0.67

ความรู้สูง มีคะแนนเฉลี่ย 0.68 – 1.00

3. ทศนคติต่อการป้องกัน ควบคุมโรคไข้เลือดออก การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ทราบ

ว่ากลุ่มตัวอย่างที่ประเมินและตอบแบบสอบถามในส่วนที่ 3 มีระดับทัศนคติต่อการป้องกัน ควบคุมโรคไข้เลือดออกอยู่ในระดับใดนั้น ใช้การคำนวณแบ่งช่วงระดับทัศนคติในแต่ละระดับ โดยใช้เกณฑ์การตัดสินของเบสท์ (Best 1977 : 174) โดยนำคะแนนรวมทั้งหมด คะแนนรวมรายด้านและคะแนนรายข้อมาหาค่าเฉลี่ย เพื่อกำหนดระดับทัศนคติ ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{5-1}{3} = 1.33$$

จากหลักเกณฑ์ จึงกำหนดระดับทัศนคติต่อการป้องกัน และควบคุมโรคไข้เลือดออกไว้ดังนี้

ระดับต่ำ	มีคะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33
ระดับปานกลาง	มีคะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.67
ระดับสูง	มีคะแนนเฉลี่ย	3.68 – 5.00

4. ข้อมูลบทบาทในการป้องกัน และควบคุมโรคไข้เลือดออก ของสมาชิกสภาองค์

การบริหารส่วนตำบล วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบระดับบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการป้องกัน และควบคุมโรคไข้เลือดออก มีคะแนนอยู่ระหว่าง 0 – 2 คะแนน

การแปลผลคะแนนบทบาทที่ปฏิบัติในการป้องกัน และควบคุมโรคไข้เลือดออก ผู้วิจัยได้ปรับเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของสิ่งที่ต้องการวัด คือ บทบาท โดยวิธีอิงเกณฑ์เพื่อวัดระดับบทบาททั้งบทบาทโดยรวม บทบาทเป็นรายด้าน และรายข้อ โดยใช้เกณฑ์การตัดสินของเบสท์ (Best 1977 : 174) โดยนำคะแนนรวมทั้งหมด คะแนนรวมรายด้าน และคะแนนรายข้อมาหาค่าเฉลี่ย เพื่อกำหนดระดับบทบาท ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{2-0}{3} = 0.66$$

บทบาทที่ปฏิบัติในระดับต่ำ	มีคะแนนเฉลี่ย	0 – 0.66
บทบาทที่ปฏิบัติในระดับปานกลาง	มีคะแนนเฉลี่ย	0.67 – 1.33
บทบาทที่ปฏิบัติในระดับสูง	มีคะแนนเฉลี่ย	1.33 – 2.00

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายปัจจัยของ ประชากร ความรู้ทัศนคติ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่ามัธยฐาน (Median) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐาน วัตถุประสงค์ ของการวิจัย โดยใช้
 - เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้สถิติ t – test แบบสองกลุ่มอิสระ (Independent Sample)
 - เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทของกลุ่มตัวอย่าง มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้สถิติโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (Oneway ANOVA) และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยโดยใช้วิธีการทดสอบ LSD
 - วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่มีการวัดระดับอัตราส่วน (Ratio) กับบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)
 - วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดย การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นบันได (Stepwise Multiple Regression Analysis)
3. กำหนดระดับความสำคัญทางสถิติที่ $\alpha = 0.05$